

Na początku 2009 r. redakcja „Przeglądu Zachodniego” zaprosiła do dyskusji na łamach czasopisma na temat uwarunkowań i **priorytetów polskiej polityki zagranicznej** po 1989 r., oceny jej skuteczności i przewidywanych kierunków rozwoju.

Wszystkim, którzy włączyli się do tej debaty serdecznie dziękujemy.

Nadesłane wypowiedzi w różnorodnej formie: od artykułów po krótkie refleksje drukujemy w układzie alfabetycznym według nazwisk autorów. Dotyczą one bardzo istotnych aspektów polskiej polityki zagranicznej, analizowanych z różnym stopniem uszczegółowienia. Wiele w nich ważkich przemyśleń i trafnych opinii, pozwalających na głębsze rozpoznanie tej niezwykle skomplikowanej materii, budzącej tak wiele emocji i skrajnych ocen, zarówno wśród ekspertów, polityków, jak i w społeczeństwie.

Większość autorów wyraża pogląd, że w polskiej polityce zagranicznej ostatnich 20 lat niezmiennie były takie priorytety, jak: umocnienie międzynarodowej pozycji Polski, zapewnienie jej szeroko rozumianego bezpieczeństwa i warunków dla rozwoju gospodarczego, promocja Polski w świecie i propagowanie wkładu naszego kraju w przemiany w Europie. Wytyczały one główne kierunki działania: Unia Europejska, relacje bilateralne z USA oraz stosunki Polski z sąsiadami na Zachodzie i Wschodzie.

W różnych okresach tego dwudziestolecia odmienny był natomiast sposób prowadzenie polityki zagranicznej. W ostatnich dwóch latach obserwować można zdecydowaną zmianę w stylu prowadzenia polityki zagranicznej: pełniejsze zaangażowanie w Unii Europejskiej, zwrócenie większej uwagi na potrzebę znormalizowania stosunków dwustronnych z krajami sąsiednimi (dialog z Niemcami i partnerstwo wschodnie, a szczególnie poprawa relacji z Rosją) oraz podjęcie próby rozwinięcia wielostronnej współpracy z USA.

Przed polską polityką zagraniczną pojawiają się nowe wyzwania związane m. in. z intensyfikacją procesu globalizacji, trwającym kryzysem i jego pozaekonomicznymi skutkami, zmieniającą się rolą USA, UE i *NATO* w świecie, z powstawaniem nowych centrów (np. Daleki Wschód) czy z dążeniami Rosji do odbudowy dawnej pozycji.

W numerze zamieszczone zostały również artykuły nie będące odpowiedzią na nasze propozycje, ale dotyczące problemów związanych z polityką zewnętrzną naszego państwa.

Nie zamykamy dyskusji i w miarę potrzeby gotowi jesteśmy ją kontynuować, udostępniając łamy czasopisma.

Hanka Dmochowska